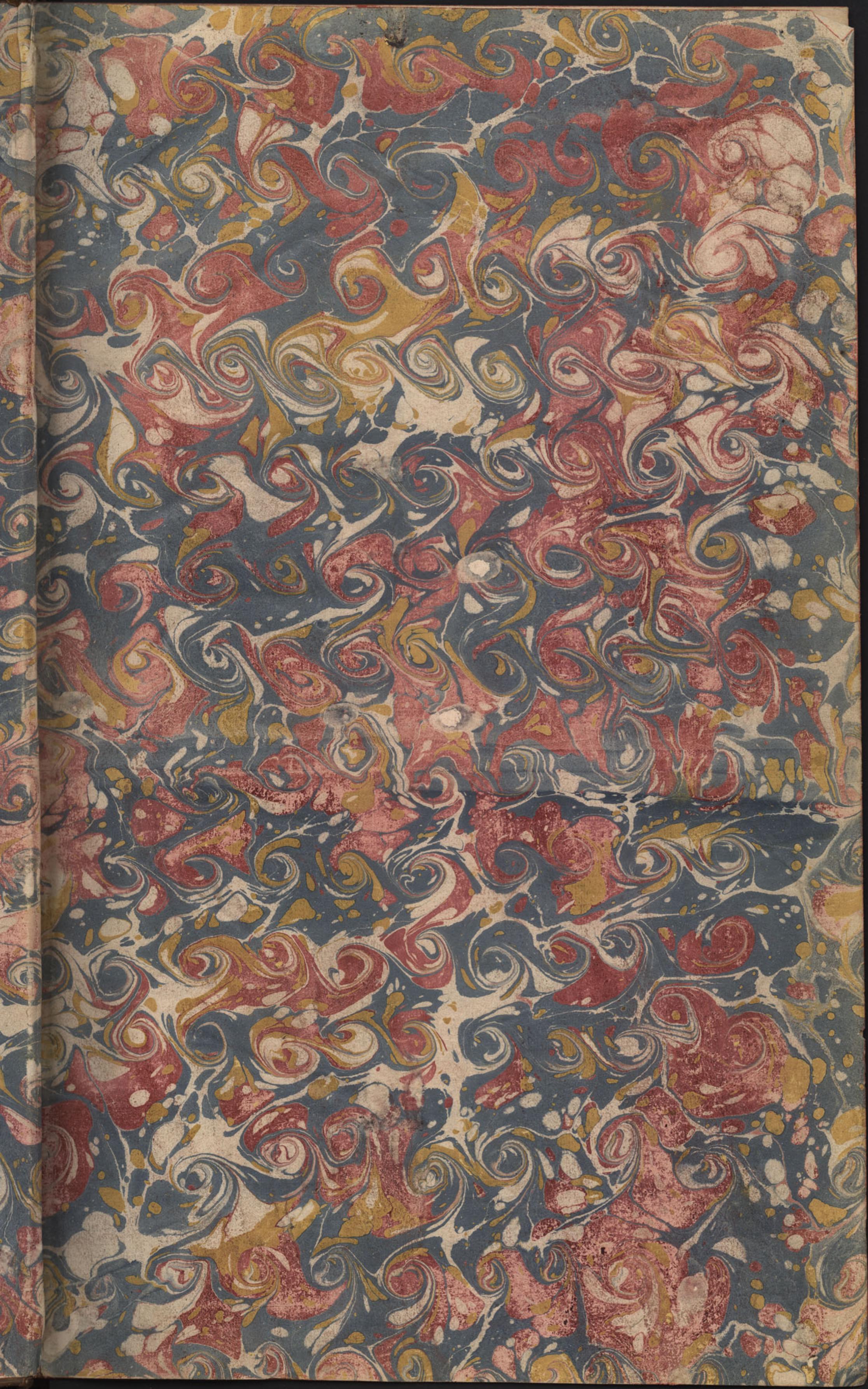
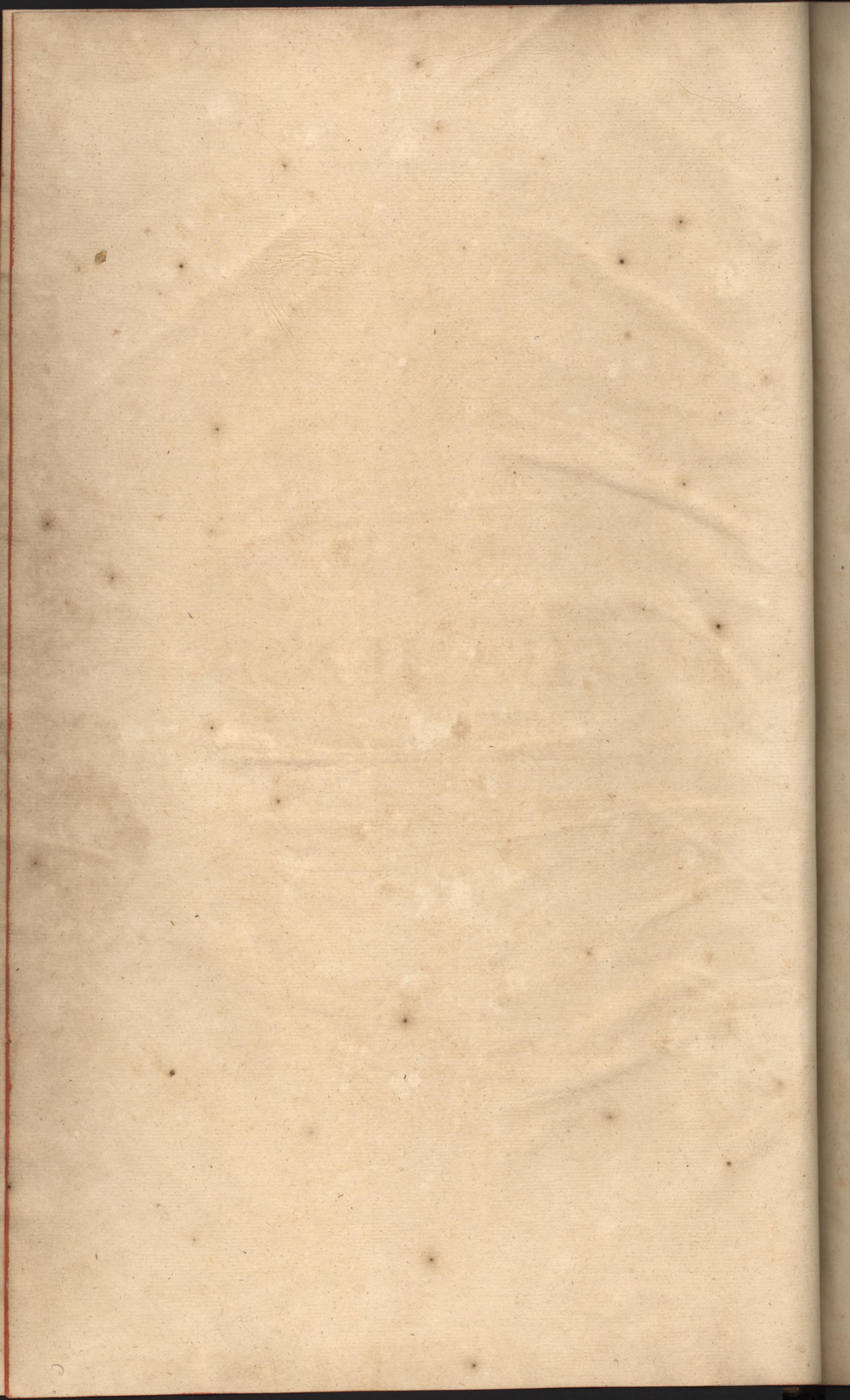

Est 77
T 14
N. 24

H O R T U S
ELTHAMENSIS.

СУТЯОН
ГЕЙЗМАН ТІЗ

HORTUS
ELTHAMENSIS
SEU
**PLANTARUM
RARIORUM**

QUAS IN HORTO SUO
ELTHAMI IN CANTIO

COLUIT

VIR ORNATISSIMUS ET PRÆSTANTISSIMUS

JACOBUS SHERARD

M. D. SOC. REG. ET COLL. MED. LOND. SOC.

GUiliELMI P.M. FRATER,

DELINEATIONES

ET

DESCRIPTIONES

QUARUM HISTORIA VEL PLANE NON, VEL IMPERFECTE

A REI HERBARIÆ SCRIPTORIBUS

TRADITA FUIT.

AUCTORE

JOHANNE JACOBO DILLENIO

M. D.

UNIVERSIDADE DE COÍME
JARDIM BOTANICO

LONDINI
SUMPTIBUS AUCTORIS.

M DCC XXXII.

ca - 5-

HORTUS
ELTHAMENSIS

SEA

MURATIA PL

MURATORIUM

GARDEN IN HORTO SUO

ELTHAM IN CANTAB.

COPIA

VRORNATISSIMA ET PRAESTATISSIMA

JACOBUS SHERARD

MD SOC REG ET COL M D LONG SOC

GUILIELMI P.M. FRATER

DELINERATIONES

ET

DESCRIPTIONES

QVARIUM HISTORIA AEL PLVNA NON AEL IMPERIO

A REI HERBARIÆ SCRIOTORIBVS

TRADITIONIBVS

AUCTORE

JOHANNÆ JACOBO DIFFINIO

MD

LONDINI

SUMPTIBVS AUCTORIBVS

MDCCXXXII

P R A E F A T I O.

A X A N D I animi gratia, ruri subinde apud D. JACO-
BUM S H E R A R D U M degens, quum Vir Or-
natissimus Hortum instruxisset, plurimis non tantum
Europæis, sed & multis Exoticis plantis rarioribus re-
fertissimum, ne otium foret infructuosum, quas interdum novas,
aut non bene descriptas observabam, suasore & auctore fratre ejus,
D. GUILIELMO S H E R A R D O P. M. designavi & de-
scripti.

I d egi primum lentius, dein, incremente plantarum numero, con-
tentius. Natura autem rei moram injiciebat; nempe nec omnes,
nec singulæ, quæ e diversis orbis terrarum, præsertim calidioribus,
plagis afferuntur, plantæ flores dant, quædam protrahunt, aliæ
plane recusant. Deinde, quoniam quas chartæ mandaram, æri etiam
inscribere volui, factum est, ut ob magnitudinem laboris tot im-
pensi fuerint anni: his vero rebus operam dare incepi ab anno
1724. ad hunc usque annum 1732. prioribus quidem annis subse-
civo tantum tempore, posterioribus magna diligentia continenter.
Quæ cauſa est, quamobrem quædam a me descriptæ & depictæ
plantæ ab aliis, qui repente per fasciculos, vel & seorsum agunt,
antequam potuerim, fuerint publicatæ; quod tantum abest, ut ægre
feram, ut potius minime curem.

N EC vero omnes, quas Hortus ille alit, rariores, immo ne qui-
dem novas omnes exhibere licuit; partim quod plures in flores
nondum eruperint, & cujusnam generis forent, incertum sit; par-
tim quod quarundam plantarum flores fugaces essent, ego autem

Lon-

Londini degens septimo ab Horto lapide distarem, quandoque etiam peregre abesse; partim multitudine florentium nonnunquam obrutus.

Si Mesembryanthemi, Ficoides vulgo dicti, genus excipias, pleræque omnes hujus Libri plantæ cum floribus & fructibus suis, quoad eorum conspiciendorum copia erat, depictæ sunt; quin nec Mesembryanthemorum, quorum flores mihi nondum visi sunt, numerus ternarium, vel quaternarium excedit. Malui autem horum figuræ potius imperfectas, quam nullas exhibere, ne, si pereant, memoria eorum intercidat. Altera erat ratio, quod, quam multis possem, figuræ dare constitutum erat, ut elegantis hujus, digne nondum tractati, plantarum generis historiæ specimen extaret. Quamvis enim multarum jam specierum figuræ, quarum nonnullæ fatis laudabiles, prostent, non paucæ tamen nœvos suos habent, descriptiones vero plerarumque imperfectæ sunt; & quoniam eæ per varios Auctores dispersæ jacent, non inutilem me laborem suscepisse spero, quod omnes, quæ nobiscum gliscunt, una opera exhibuerim.

QUANTUM ad Descriptiones attinet, ab Hortensibus, ut titulus Operis docet, plantis desumptæ sunt; quas quidem, quam potui, studiose confignavi, nec tamen eas ad spontanearum perfectionem accedere existimo.

NON dubito autem forc, quin sint, qui me prolixitatis arguant; & sane fateor, potuisse me brevioribus expedire. Quoniam vero pervolutionis Libri ratio erat habenda, ut singulis figuris suæ responderent descriptiones, aut sicubi plures una plantas Tabula caperet, ut non longe ab invicem distarent, curandum erat. Quæ mihi præcipua cauſa fuit, quamobrem plenas succinctis descriptionibus prætulerim, quamvis ipsæ descriptiones, si subinde proœmium, observationes criticæ & Synonymorum enumerationes demas, admodum prolixæ non sint; ne memorem, descriptiones curtas & non satis accuratas, etiam ubi prostant figuræ recentiores, dubias nobis quasdam reddidisse stirpes. Spero quidem me facilius hac

in

in re a Lectoribus meis veniam impetraturum, quam ab Emptoribus expectare potuisse, si semiplenas, vel & vacuas, quas nonnulli Libri Botanici habent, chartas obtrusisse. Id monere necessarium videtur, descriptiones has diverso tempore, prout fors plantas obtulit, conscriptas fuisse; quo factum est, ut quædam subinde, generalia nempe, irrepserint & repetita fuerint, quæ si eodem tempore obviam venissent species, omitti vel contrahi potuissent, deinde vero, ne filum descriptionis interrumperetur, delere absque retractationis & transcriptionis labore non erat facile. Sed hæc pauca sunt.

TAMEN vereor, ne sint alii, qui brevitatem culpent. Ego vero ita sentio: minutiora & lineales dimensiones non necessarias videri in plantarum descriptionibus, operosas etiam illas explanationes, ut nonnullorum nostro tempore mos fert, nec fructuosas, nec jucundas esse, quin potius tedium, quod cavere studui, afferre.

FORTASSIS & videbor quibusdam plantas nonnullas notas & vulgatores descripsisse; de his, quod ulterius afferam, non habeo, quam quod ad singularum descriptiones dixi, ubi rationes me dedisse sufficietes existimo, quare eas, quæ multæ non sunt, aggressus fuerim.

Figuras, nisi ubi monetur, omnes magnitudine naturali ad vivum delineavi; de quibus eorum, qui & plantas noscunt, & designatoriæ artis non ignari sunt, judicium esto: me quidem, ut essent accuratae, omnem adhibuisse operam, mihi conscient sum: sane quum eas accurate designatas persuasus essem, ut & tales cufæ prostatent, me non piguit chalcographiæ laborem, quamvis molestum, subire. Ceterum figurarum Tabulæ ita comparatae sunt, ut vel peculiari Volumine seorsum compingi possint, vel, quod commodius videtur, ut singulæ suis descriptionibus inferi queant, idque vel una opera & eodem Volumine, vel duobus, si moles & onus unius Voluminis displiceat. De quibus figuris unum monere restat; nempe quoniam eæ vario tempore consignatae & æri incisæ fuerunt, factum est, ut
quasdam

quasdam minores seorsum ex ordine alphabeticō, quem sequutus fui, exhibere necesse habuerim, quarum aliquot eadem Tabula, si eodem tempore obviam factā fuissent plantāe vicināe, potuissent comprehendī; enimvero multāe eāe non sunt, & aliis Tabulis, quāe duas tressē continent, abunde compensantur.

SYNONYMA, si quāe prostarent, diligenter recensui; qua in re & in conferendis speciebus magno mihi adjumento fuerunt Bibliotheca & Hortus Siccus D. GUILIELMI SHERARDI, Patroni & Amici mei æternum honorandi; ex quibus si quid utilitatis ad Lectores nostros redundaverit, tantum debent memoriae laudati Viri, quantum & illi & ego debemus PATRONO HORTI, plantas vivas magno studio & sumptu colenti, & earum usum benevole concedenti.

Scribbam Londini, Calend. Novembr.

ex Area majore, Arci Londinensi,
Great Tower-Hill dicta, adjacente.

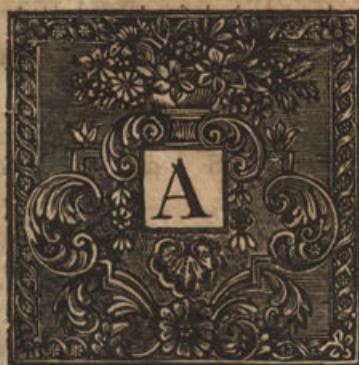

PLANT-

PLANTARUM RARIORUM
 HORTI
 ELTHAMENSIS
 DESCRIPTIONES ET ICONES.

*ABUTILON ALTHÆODES, FLORE
 CARNEO, FRUCTU GLOBOSO. Tab. I. Fig. 1.*

BUTILON vulgare an recte dicatur, sitque verum *Avicennæ* Abutilon, non lubet hic disquirere; sufficiat indicasse, Abutili nomine id genus plantæ nobis intelligi, quod vulgo receptum est, & cuius characterem dedit *Tournefortius Inst. Rei. Herb.* p. 99. Ejus vero notis characteristicis merito addi debet, quod calyx in plerisque speciebus simplex sit, in quinque segmenta ad basim usque divisus; in aliis veluti duplicatus, exterior triphyllus, interior monophyllus, in quinque segmenta ad basim fere divisus.

Præter vulgarem speciem, quam locis humentibus in Italia nasci Anguil-lara, Lobelius & C. Bauhinus observaverunt, non alia species, quæ in Europa sponte nascatur, adhuc innotuit, verum omnes, quarum notitia ad nos pervenit, ex Indiis transmissæ fuerunt. Ex his primum do locum eleganti speciei, cuius nec descriptio, nec figura, immo nec nomen, quantum memini, a quoquam traditum est; quam Abutilon althæodes flore carneo, fructu globoso voco.

A

Ante

Ante enim quam in fructum abeat hæc planta, Althææ ea tam similis, ut ejus vera species, si quidem distinctum Althææ genus admittas, videatur. At fructus longe diversus genuinam Abutili speciem demonstrat, quamvis & is peculiaris sit, & non parum ab aliis differat. Is vero e folliculis constat, plura uno semina reniformia continentibus; qui folliculi, vel vaginulæ, in capitulum globosum tam arcte congeruntur, ut nullum fere hiatum admittant, nec in summitate corniculis, ut in vulgari Abutilo, extantibus armantur, sed lene & æquabile sphæricum capitulum efficiunt. Qua ratione & floris colore, pétalisque cordatis & foliis a vulgari & aliis speciebus insigniter differt hæc species.

Ceterum proceri huic speciei sunt caules, ad decem & amplius pedum altitudinem excrescentes, recti, pollicem & amplius parte inferiori crassi, teretes, cortice cinereo villoso vestiti, e quibus rami nascuntur pauci, surrecti, graciles, & in his folia, pediculis longis teretibus insidentia, crassa, plana, vel modice saltem cava, mollia, incano tomento tota obsita, Althææ foliis similia, sed in angulos profundiores divisa, per margines obtuse ferrata, e quorum alis superioribus in oblongis villosis teretibus pediculis flores nascuntur mediocres, carnei, striati, quorum petala vel segmenta cordata sunt, in quorum medio stat columna brevis, in tenuibus curtis staminibus apices primo subfuscos, dein nigricantes ferens, styli vero capillacei e columnæ summate exeunt reflexi, quibus evanidis capitula subnascuntur talia, qualia supra demonstrata sunt, globosa nempe, striis vel sulcis superficialibus distincta, coloris luride purpurascens, per maturitatem tenuiter villosa, folliculis compressis tum magis liberis quam ab initio, colorisque pallidi & exoleti.

Calyx veluti duplex est; interior nempe monophyllos, in quinque segmenta ad sui medium divisus; exterior tryphyllos, e tribus nempe laciniis, pediculo annexis, constans. A quo calyce nec in hoc, nec in Malvæ, Althææ Alceæve genere notæ certæ desumi queunt, cum admodum variet, & Malvæ dentur calyce & simplici & dupli, exteriori multifido angusto, interiore quinquefido latiore præditæ, & Althææ sint calyce exteriore latiusculo, Alcearum instar trifido, cum vulgaris species exteriorem calycem angustum multifidum habeat.

Ceterum fieri solet in hac planta, ut flores modo solitarii, modo gemelli & plures in eodem communi pediculo nascantur; qui posterior modus nascendi magis naturalis videtur, cum in Phytophylacio Sherardino servetur exemplar loco natali lectum, plures in summate congestos flores obtainens.

Sponte autem nascitur hæc planta in rupibus Providentiae, sinus Bahamenis insula, unde semina attulit *Marc. Catesby*, ex quibus natæ plantæ tertio post satiationem anno in Horto Elthamensi flores & fructus tulere Julio mense, Anno 1728, & sequentibus annis; perennis enim planta est, & sublignosa fit, specie arborea, ramis licet paucioribus, & in superiore tantum parte enascentibus, prædita.

Ut omnia clarius innotescant, figura marginali prima fructus, secunda & tertia fructus folliculi, quarta, quinta & sexta, semina seorsum delineata sunt.

ABU-

Pag. 2.

Fig. 1.

TAB. I.

Abutilon althæodes, flore carneo, fructu globoſo.

P.3.

F.2.

T. II.

*Abutilon Savateræ flore,
fructu cristato.*

*ABUTILON LAVATERÆ FLORE, FRUCTU
CRISTATO.* Tab. II. Fig. 2.

Ob calycem simplicem, nec Malvæ, nec Lavateræ generi potest annumerari elegans hæc planta, præsertim quod & fructus ab utroque genere diversus sit; Abutilo autem calyce & florum nascendi modo proxime accedit, nec fructu tantopere differt, ut hujus generis species censeri nequeat. Neque enim omnibus Abutili speciebus fructus de summitate dehiscit, nec capsulæ semper plura uno continent semina. Monospermæ autem sunt hujus plantæ capsulæ, & a parte interiori horizontaliter aperiuntur. Fructus totus planus, cristatus, rugosus & crinitus est; nempe capsulæ radiatim eleganter disponuntur, & singulæ in mucronem utrinque producuntur, quarum altera pars intus excavata umbilicum fructus, altera solida calycem spectat, & calcaris instar extat, subtus autem ligula aliqua continuatur concava, qua umbilico connectitur, & inter has duas partes umbilicum spectantes, tanquam in rostro quodam, semen continetur apiculatum, ad reniformem figuram accedens, coloris per maturitatem fusco-nigricantis. Fructus ab initio cohæret, & superior ejus superficies multis pilis e capsularum dorso orientibus, & a capsula ad capsulam pertingentibus hirsuta fit, per maturitatem autem pili sursum spectant, & capsulæ non tantum ab invicem secedunt, sed & bifariam ab umbilico fructus, modo supra demonstrato, dehiscunt.

Flores in tenuibus longis pediculis e foliorum alis nascuntur solitarii, satis ampli, Lavateræ figura & colore, sed non nihil minores, petalis in medio sinuatis, striis secundum longitudinem ductis exarati, quibus evanidis fructus subnascitur talis, qualis superius descriptus est, calyce ab initio connivente, dein expanso cinctus, simplici, monophyllo, in quinque segmenta ad sui medium, vel paulo altius, inciso, nullis in inferiori parte ligulis appositis, brevi vero a calyce distantia nodus quidam in pediculo conspicitur, & pediculus ad fructus augmentum multo longius excrescit, & reclinatus fit, cum antea erectus esset.

Caulis teretes sunt, non multum ramosi, erecti, ad cubiti & amplius longitudinem excententes, ad quorum alas folia nascuntur, inferius latiora & rotundiora, superius angustiora & leviter angulosa, Malvæ stellatae J. B. similia; & e foliorum alis alia foliorum minorum soboles enascitur. Tum folia, tum caules, tum pediculi, sed præcipue calyces pilosi sunt; licet autem folia pilosa sint, limbi tamen eorum minus pilosi observantur.

Floruit primum Novembri mense Anno 1725, in Hybernaculo, dein sequentibus annis maturius, tota fere æstatis parte posteriore, & semina sua quotannis maturavit, hisque se ipsam, nam annua est planta, sustentavit; quæ semina ex Mexicanæ provinciæ metropoli cum aliis rarioribus primum transmisit D. Stevenson.

Figura marginali prima fructus totus e calyce exemptus, figura secunda, tertia & quarta capsulæ vario situ, quinta semina seorsum exhibentur: figura sexta folium inferius denotat: septima ramus est ab adultiore planta, in qua folia angustiora & magis angulosa sunt, nam primaria figura, ad plantam quæ non tam diu in flore fuit, facta est.

ABU-

*ABUTILON PERIPLOCÆ ACUTIORIS FOLIO,
FRUCTU STELLATO.* Tab. III. Fig. 3.

FRUTICULI licet speciem induat, cubitalem tamen & sesquicubitalem non multum superant hujus Abutili caules altitudinem, digitali circiter ad basim crassitie prædicti, ramis mox ab imo caule crebris sursum in obliquum porrectis, quorum alis folia adnascuntur, Periplocæ Monspeliacæ foliis acutioribus *Instit. R. Herb.* p. 93. similia, sed in longiorem mucronem producta, ad pediculum vero non æque excavata, superne viridia, inferne pallidiora, ex albicante subglauca, venis obliquis, & transversis ab obliquis ductis exarata, quæ folia superiora versus & in extremis ramulis sensim minora redduntur, per margines plerumque undata, & tandem angusta capillacea que prope summos pediculos fiunt. Ceterum folia supina parte glabra sunt, prona tenui lanugine obsita, præcipue minora & angustiora folia, quæ villosa tandem fiunt, cujusmodi & foliorum pediculi, rami & ipsi caules observantur.

Capitula & flores secundum ramulos e foliorum alis plures subnascuntur, pedicellis oblongis gracilibus non villosis insidentes, per margines tenuiter crenati, nunc albantes, nunc ex albicante flaventes, Abutili vesicarii crispi, floribus melinis parvis similes, sed aliquantum minores, fugaces, & non nisi sole fervente explicabiles, quin, ni tempestas faveat calida, ante quam aperiantur, flores plerumque decidunt.

Fructus peculiaris; nam is quinquangularis est, & per maturitatem in quinque in summo radios stellatim, Damosonii instar, dividitur, cuius capsulæ a parte exteriori, velut in reliquis Abutili speciebus, dehiscere incipiunt, & dein profundius, quam aliarum, dividuntur, in quibus unum alterumve semen reniforme subfuscum & rugosum latet. Qui fructus maturi figura marginali prima, secunda & tertia seorsum appicti sunt; prima nempe dehiscere incipiens, secunda plene dehiscens, tertia matus quidem & siccus, eaque de causa minor & contractus, sed non hians: figura quarta semina demonstrat, quinta folium inferius.

Augusti fine floruit, Septembri & Octobri semina maturavit hæc species, quæ semina rarius quidem & pauca tantum capitula profert, in quibus calyces in decem segmenta divisi erant, cum in floribus calyces in quinque tantum segmenta ad sui medium divisi essent, ut suspicer duum generum flores huic speciei esse; alios nempe, quos steriles vocant, quibus stamina sunt & apices (qui lutei) nullo succedente semine; alios, quos fertiles vocant, seu quibus fructus subnascitur, qui stylo tantum gaudent, staminibus vero & apicibus destituuntur, quod & ob fructus raritatem, & quod flores illi foecundi, cum calyces diversi apparerent, præteriissent, curatius observare non licuit.

Annua apud nos est planta; in regionibus calidioribus perennem esse suspicor. Nata autem fuit hæc species e seminibus Zeylanensibus, e Belgio a C. Commelino transmissis, nomine Althææ Zeylanicæ, folio sagittato, flore albo, capsula cristata. Ceterum vocatur ea in *Par. Bat. Prodr.* p. 309. Althæa Scammoniae folio, floribus albis, Zeylanica: *Nilavonanghu* & *Wissaduli* Zeylanensibus; ubi eadem ex Curassoa floribus luteis recensetur. Nobis vero & cum floribus albanticibus, & cum floribus flaventibus nata fuit ex iisdem seminibus, ut differentia ista saltet accidentalis videatur. Per Scammoniam vero intelligitur non vera Syriaca,

sed

P. 4.

F. 3.

T. III.

Abutilon Periplocæ acutioris folio, fructu stellato.

P. 5.

F. 4.

T. III.

Abutilon repens, Alcea folio, flore helvolo.

sed Monspeliaca, quæ Periplocæ species est. Hujus figuram qualemcumque, particulam nempe rami cum foliis tantum, sub recitato *Par. Bat. Pr.* nomine exhibuit *Plakkenius Phyt. Tab. 74. f. 7.* In *Almagesto Bot. p. 17.* Alceam Orientalem Scammoniæ folio majorem, floribus albis appellat. Sed nec Alceæ, nec Althææ vel Malvæ species est, quoniam & flores & fructus & calyces diversi sunt.

*ABUTILON REPENS, ALCEÆ FOLIIS, FLORE
HELVOLO. T. IV. F. 4.*

PLERÆQUE quidem Abutili species caules erectos & folia obtinent pallida, villosa, mollia, flores autem luteos; hæc tamen species viridia habet folia, & leviter tantum hirsuta, floresque diversi a flavo coloris, caules autem ei sunt humi serpentes (cubitales & longiores) ad genicula, inferiora præcipue, novas hinc inde radices agentes, teretes, & pilis, sed minus crebris, sicut & folia, obsiti. Quæ folia, quo radici propiora, eo latiora & minus incisa, quo vero extremitati ramorum magis appropinquant, eo sensim minora & profundius divisa observantur; utrobique per margines incisa, & Alceæ vulgaris foliis proxime similia.

Flores e foliorum alis & in extremis ramulis pediculis leniter surrectis, uncialibus & sesquiuncialibus, insident, parvi, in quinque subrotunda segmenta ad basim usque, ut aliae hujus generis species, divisi, coloris rutili, seu rubri obscurioris, talis, qualem vinum rubrum ex Burgundia Gallicum obtinet, unguibus saturatiore & puniceo quasi colore tinctis. Stamina e pistillo medio brevi oriuntur valde brevia, apices gerentia croceos, minus, quam in aliis speciebus, deflexos. Semina in singulis capsulis ordinarie locantur duo, parva, laevia, reniformia, quorum alterutrum tantum ad maturitatem plerumque pervenire solet. Capsulæ autem, quam in reliquis, minores sunt, in summitate nonnihil pilosæ, & duobus corniculis brevibus in extimo margine terminatae. Calyx in eo a reliquis speciebus differt, quod duplex sit; exterior nempe parvus est triphyllus, seu in tria angusta segmenta ad basim usque divisus; interior amplior, monophyllus, in quinque latiora segmenta ad sui medium incisus, quo licet & foliis cum Alcea conveniat, fructus tamen ratio potior, & pro Abutili specie habenda videtur hæc planta. Capsulæ enim bifidæ sunt, & a summitate se aperiunt, atque ad medium sui dehiscent, inferiore vero & interiore parte, qua umbilicum vel columnam spectant, integræ manent, secus ac in Alceæ & Malvæ speciebus fit, in quibus capsulæ interiore sua parte hiscant, & semina ostentant solitaria tantum.

Floruit æstivis mensibus pluribus annis, orta e seminibus Carolinensibus. Annua est planta, e seminibus deciduis facile renascens.

Ceterum caulibus procumbentibus, foliis profunde incisis, florum colore a reliquis Abutili speciebus nullo negotio distinguitur.

Folium figura prima est ex inferioribus, secunda e mediis; figura tertia capsulam & quartam semina sifit.

Videtur *Petiverus Mus. Num. 744.* per Alceam Carolinianam, flore parvo saturate purpureo, nostram plantam intelligere, nam flores in sicca obscuriores fiunt, & ipsa planta Alceam non male representat. Ego mallem, si foret opus, vocare a Carolina Carolinum vel Carolinense; sed quoniam, Abutilo Italico excepto;

cepto, species reliquæ omnes sunt exoticæ, brevitatis gratia nomen patriæ omitti posse censui.

Perpendant lectores an hoc referri queat, *Pentaphylloides Alceæ minori folio, flore purpureo Feuill. Obs. Phys. Tom. II. de Plant. Med. p. 763.* Figura non parum habet similitudinis, verum quoniam auctor erectam facit plantam, nostra autem semper reptat, & quoniam eam negligentius descripsit, ambigimus an eadem sit.

*ABUTILON VESICARIUM CRISPUM,
FLORIBUS MELINIS PARVIS. T. V. F. 5.*

NATA fuit hæc species e seminibus ex eadem, qua prima species, *Insula de-latis*, quæ primo statim a satione anno fruticuli specie ad cubitalem & longiorem altitudinem pervenit, caule tereti villoso, coloris ex viridi in spadiceum vergentis, e quo mox ab ima parte, alternato & obliquo ad medium caulem situ, plures nascebantur ramuli, e quorum alis ad summum usque caulem in pediculis oblongis flores proveniebant parvi, pallide flavi, mane convoluti, ad meridiem vero & horis pomeridianis aperti, in quinque segmenta subrotunda, modice reflexa, secundum longitudinem teneriter striata divisi, *Oxyos luteæ florum figura*, sed aliquanto maiores & pallidiores. In florum sinu ex pistillo, e florum basi orto, stamina oriuntur plurima, nutantia, apices croceos deflexos gerentia, ipsum autem pistillum in plura abit cornicula, simili modo ac stamina reflexa; quæ partes, ob suam parvitatem, verbis melius, quam figura exprimi possunt.

Fructus floribus succedit tumidus, minor & tenerior, quam in reliquis Abutili speciebus, e vesiculis sinuosis & margine inæquali donatis conflatus, quarum singulis cavitatibus duo plerumque, subinde tria, continentur semina parva, rugosa, reniformia, coloris nigricantis; ipsæ vero vesiculæ pallidæ sunt, cum in aliis speciebus filiculæ sub maturitatem nigricent. Porro vesiculæ tum ab initio, tum per maturitatem cuspides minus, quam in aliis, evidentes, immo vix ulla observatu dignas habent, nec fructus æque, ac in aliis, in summitate complanatus est.

Ceterum calyx aliorum instar simplex est, in quinque segmenta divisus, pediculus autem, quo flos & fructus sustinetur, illorum instar non surrigitur, sed pendulus est ab initio, dein ad florum explicationem horizontalem situm affectat, postea ad vasculorum augmentum inclinat rursus, & ni a folii pediculo, cui sœpe incumbit, sustentetur, plane propendet. Ne vero hoc contingat, & ne teneri pediculi frangantur, geniculo quodam, quod pone fructum est, & quod floribus præteritis præcipue conspicuum fit, firmatur, e quo fructus maturitate gravior libratus pendet. Atque his geniculis, locustarum crurum instar infractis, & vesiculis sinuosis ac crispis, floribusque parvis, ab aliis facile distinguitur hæc species.

Folia mollia sunt & incana, præcipue versus summitem, Abutilo Indico Camer. magis quam Italico similia, tenerius in ambitu, quam utriusque, crenata. Vulgaris quidem folia sinu carent, at Indici & nostri folia extremitatem verius leviter angulata sunt. Ulterius observare est, folia inferiora & suprema intermediis esse minora & magis rotunda, media vero ampliora & versus extremum leniter sinuata, quæ vero ex horum alis nascuntur, ceteris omnibus minora esse.

Flos

R.6.

F.5.

T. v.

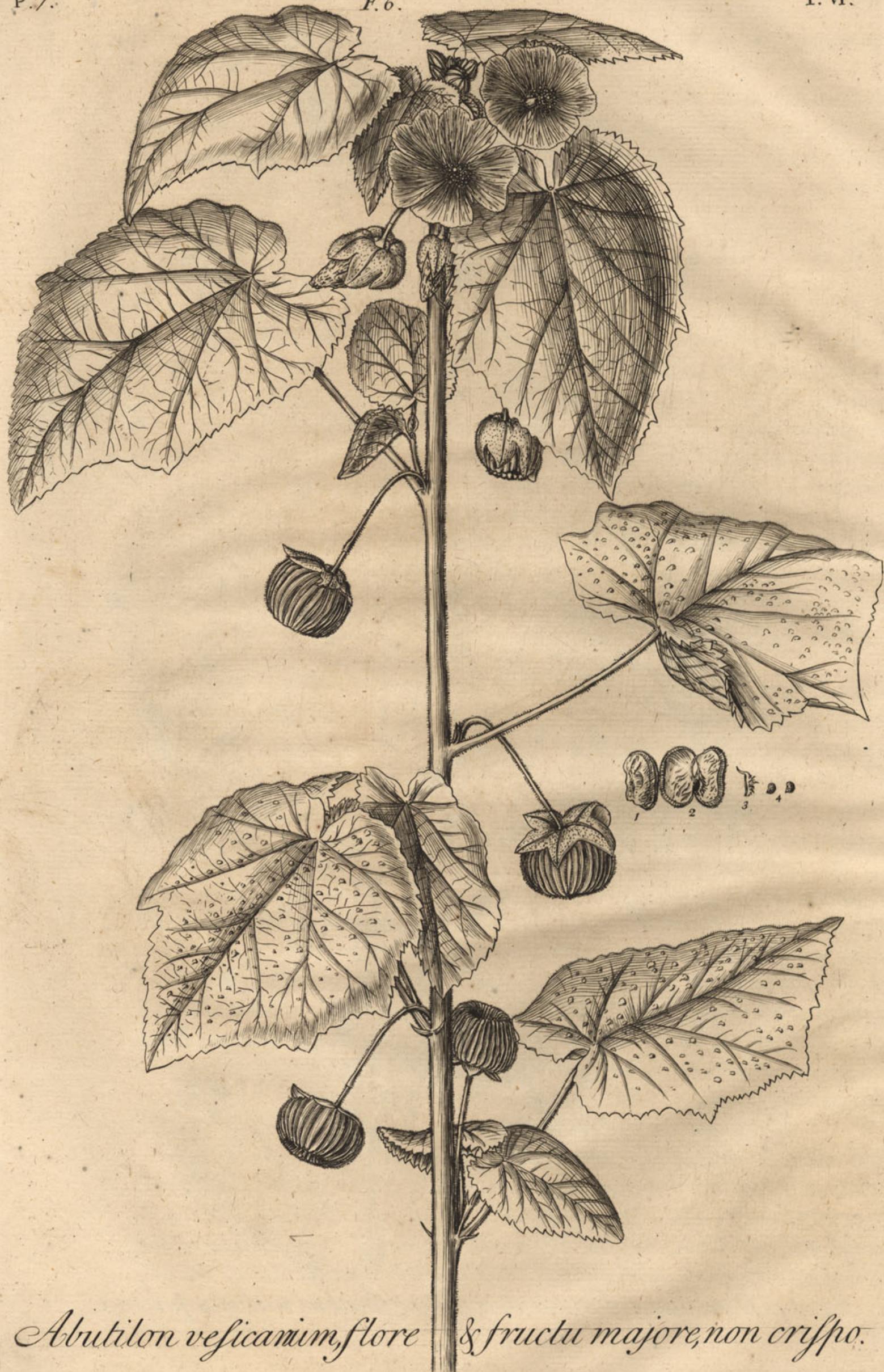

Abutilon vesicarium crissum, floribus melinis parvis.

P. 7.

F. 6.

T. VI.

Abutilon vesicarium, flore & fructu majore, non crispo.

P. 8.

E. 7.

T. VII.

Achyracantha repens, foliis Bliti pallidi.

P. 9.

F. 8.

T. VIII.

Alcea Thuringiaca grandiflora.

Flos figura prima, secunda fructus sursum versus, tertia semina seorsum exhibita sunt.

Floruit hæc planta Elthami anno 1726, sole ex Virgine in Libram transeunte, & semenibus ad maturitatem perductis periit, quamvis fruticuli speciem de se præberet, & perennis ideo videretur. Sequentibus annis ex suis semenibus renata fuit, maturiusque floruit, Julio nempe mense.

Inter Delineationes Plantarum Americanarum nondum publici juris factarum *Car. Plumier*, quarum exemplar servatur in Bibliotheca Sherardina, est *Abutili* species, cuius nomen: *Abutilon aliud vesicarium*, flore luteo, minus, nostro valde similis, sed quæ caret foliis illis minoribus e majoribus enascentibus, suntque folia, quam nostro, minora, non angulosa, fructus autem nonnihil majores, æquabiles, seu non crispi; quas differentias vel accidentales existimo, vel figuræ non ex omni parte exactæ tribuo, eandemque ideo *Plumierianam* speciem cum nostra habeo.

ABUTILON VESICARIUM, FLORE ET FRUCTU MAJORE, NON CRISPO, T. VI. F. 6.

CAULES plantæ in fictili enutritæ cubitales erant & altiores, versus basim digitum minorem crassitie æquantes, teretes, herbacei, virentes, molli lanugine obsiti, minus, quam vesicariae crispi, ramosi, minusque expansi, in quibus folia alterna serie nascebantur satis ampla, & e foliorum pediculorum alis surculi seu rami minores cum similibus, sed minoribus, foliis prodibant. Sunt autem folia satis ampla & nonnihil angulata, molli hirsutie utrinque vestita, superne virentia, inferne pallidiora, in quibus verrucæ croceæ non raro, præsertim in inferioribus foliis, comparent. Foliorum pediculi oblongi sunt, teretes & caulum instar villosi.

Flores versus caulis summitem, & in ramis e foliorum alis in pediolis teretibus villosis nascuntur satis ampli, quorum petala, vel segmenta verius, latiuscula sunt, per margines tenuiter crenata, & in medio obiter sinuata, in superficie autem multis tenuibus venis striata, coloris e flavo in croceum vergentis, odoris non injucundi, subgravis tamen; quem odorem & folia trita emittunt, non tantum in hac, sed in vesicaria etiam crispa specie. Florum capitula ab initio erecta sunt, dein pendunt, mox ubi explicantur, denuo surriguntur; postquam autem flores, qui ultra nyctemeri spatium non durant, præteriorunt, denuo pendunt, & in hoc situ permanent ad vasculi usque maturitatem, ubi denuo eriguntur, secus ac in præcedenti specie, in qua perpetuo pendent, contingit. Ceterum vasculum in superficie villosum est, tumidum & grandius, quam præcedentis speciei, e plurimis vesiculis compressis (vid. figura marginalis prima & secunda) pallide virentibus, per maturitatem obsolete cinereis, parum aut non sinuatis seu rugosis, minime vero crispis, sed æquabilibus, obtusis, nec ullis cuspidulis terminatis conflatum, in quibus singulis semen latet solitarium plerumque, nigrum, figura renali (vid. fig. 4.) præditum, calyptre cuspidata cristata (vid. fig. 3.) tectum, quod non observatur in præcedenti specie. Calyces simplices in quinque latiuscula segmenta, molli hirsutie pubescentia, dividuntur.

Florum

Florum pediculi crassiores sunt, quam vesicarii crispi, & versus vasculum geniculum quidem habent, sed æquale & non infractum, basim autem versus incurvati sunt, secus ac in illo & Indico *Camerarii* Abutilo, in quo pediculi geniculum quidem habent, sed erecti stant. Vascula etiam in Indico vesicaria non sunt, & vaginas habent cuspidatas, folia molliora sunt, non tantum quam hujus, sed quam reliquarum etiam Abutili specierum. Vesicarii crispi quidem folia mollitie ad Indicum *Camer.* proxime accedunt; hujus vero folia ad hirsutiam potius tendunt.

Beloere *Hort. Mal. Part. VI. Tab. 41.* quæ planta in Horto Elthamensi etiam nascitur, proxime similis est huic speciei, sed non eadem: folia ejus molliora sunt, pediculi vero subter fructum ad genicula reflexi, secus ac in hac specie contingit.

Porro est inter Delineationes Plumieri Abutilon Indicum, flore luteo, majus. Hoc flores & vascula habet ejusdem cum nostro hoc magnitudinis, sed in eo diversa, quod vascula e brevioribus pediculis pendeant, & quod flores superiores in ramis veluti spicatum absque foliis adnatis, demptis inferioribus floribus, dispositi sint. Folia etiam ex figura minora sunt, angustiora & magis mucronata, non angulata.

Nostra species nata fuit ex seminibus Havanensibus: sole Leonem peragrante altero, sicut & præcedens species, a satione anno floruit & semina perfecit, inde denata fuit.

In *Catal. ad Fin. Par. Bat.* vocatur, Abutilon Indicum foliis rugosis; alia, quantum novi, synonyma non habet.

ACHYRACANTHA REPENS, FOLIIS BLITI PALLIDI. T.VII. F. 7.

PEDALES & cubitales per humum spargit caules, pilosos, teretes, geniculatos, & ad genicula frequenter radices agentes, foliis cinctos adversis, Blito minori pallido perquam similibus, nisi quod in extremitate non sinuata, sed obtuse mucronata sint folia, quæ id peculiare habent, quod alterutrum folium sit altero semper minus, dimidiā nempe ejus, quod ex adverso situm est, magnitudinem vix superans. E foliorum horum alis, modo utraque, modo alterutra tantum, per omnem caulis longitudinem, præcipue vero in extremis ramulis, capitula enascuntur paleacea, pungentia, e multis nempe squamis pallidis exsuccis composita, in quibus latent flores minutissimi & vix conspicui, apetali, e quinque nempe staminibus & apicibus exilibus conflati, intra squamas illas occultati, quibus semina succedunt solitaria, nuda, rotunda, compressa, minus lævia & splendentia, quam Amaranthi, coloris ab initio pallide virentis, dein ad subfuscum vergentis. Squamæ illæ paleaceæ, quotnam ad flores & semina singula pertineant, non facile determinari potest, cum sibi tam arcte appositæ & intermixtæ sint; quinque quidem, sex & plures cum singulis seminibus solent extrahi, videnturque quinque ordinarie singulis calycibus annumerandæ esse. Hujusmodi calyces figura prima & secunda, tertia semina seorsum appicta sunt.

Plantæ hujus specimina *D. Gul. Sherardo p. m.* misit *Dn. Mylam*, ex Tucumaniae regionis Metropoli (*Buenos Ayres*) ubi pro Anglorum societate australi Medicum & Chirurgum agebat; e cujus seminibus inter chartas sparsis orta est, & Octobri mense

mense floruit & semina perfecit, e quibus quotannis, annua enim planta, resuscitanda est.

Nec ad Amaranthum, cui semina lucida in capsula membranacea transversim abscedente, nec ad Blitum, cui similis Amaranthis capsula, sed calyx triphyllus, & stamina tantum tria sunt, referri potest: foliis adversis & calycibus pungentibus convenit cum Cadelari speciebus, capitulis brevibus sessilibus differt; Cadelari enim species in spicas longas excurrunt. Præterea Cadelari florem tribuit perfectum pentapetalum, Vaillant in Comm. Ac. Reg. So. A. 1722. p. 204. ubi novum illi generi nomen imponit, Stachyarpagophoram vocans. Ego quam faciliter potui, huic generi nomen elegi, quod conflatum est ab ἀχυρῷ palea, & ἀχανθᾷ spina, quasi dicas plantam paleaceam spinosam vel pungentem. Nec me moratur, significationem illam & aliis plantis convenire posse, cum non sit necesse, ut nomina distinguentes & soli generi convenientes differentias includant, quibus si studemus, longa, dura & pronuntiatu difficultia nomina fingenda sunt. Sufficit si nomina rei convenienter & verbis ea ab aliis distinguant.

ALCEA THURINGIACA GRANDIFLORA

T. VIII. F. 8.

ALCEÆ species mihi sunt, quæ florum segmenta profundius sinuata habent, ad sinus inæqualia & fortuito divisa velutique præmorsa, unde peculiaris floris figura exsurgit, qua observata sperni potest dubia calycis divisio, folia autem & eorum divisura, unde cum Dioscoride hujus generis notas sumit Tournefortius, minime attendi merentur, & hac porro observata salvum manet receptum Alceæ genus, cuius species est, Althæa Thuringiaca Camer. quæ planta est perennis, altitudinis bicubitalis & amplioris, folia obtinens ampla satis, ima (figura marginali prima) rotundiora, media (figura marginali secunda) quinquangulata, superiora (figura media & primaria) trifida, in mucronem oblongum producta, per margines crenis subrotundis incisa, crassiuscula, molli hirsutia pubescentia, locis sylvestribus subincana, in hortis superne viridia, inferne pallidiora, caulis teretibus villosis.

Flores in superioribus ramulis in oblongis pediculis nascuntur plures ampli, dilute purpurei, venosi, quorum columnæ apices albidos crassiusculos, in thyrsum digestos emittit, tenuibus staminibus albis appensos, qui ab initio testiculati sunt & laves, dein farinosi & vellerei fiunt, albidumque colorem retinent, nigri non fiunt, e quibus styli non prominent, sed per breve in columnæ fastigio hærent, donec apices defluxerint, ubi tanquam plurima cornicula purpurea sub conspectum veniunt. Semina subnascuntur reniformia, vesiculis membranaceis lævibus inclusa, per maturitatem nigricantia, in capitulum caseiforme (vid. figuram tertiam) congesta.

Est Althæa Pannonica secunda Clus. Pann. p. 502. Althæa Pannonica secunda & tertia Eid. Hist. p. xxiv. ubi breviter describitur absque iconæ, quæ prostat in Camer. Horto cum Thalii Sylva Harcyn. Tab. VI. fine descriptione; saltem in Hort. p. 12. dicitur, Althæa flore grandi Alceæ, foliis durioribus, quam in usitata. Fi-

gura satis est laudabilis, & totam plantam repræsentat, sed cum ad minorem mollem reducta sit, folia & crenas non bene exprimit, nec in petalo seorsum appicto sinus & incisuræ bene expressæ sunt. Qua de caussa non supervacuum videbatur, figuram magnitudine naturali expressam dare, addita descriptione, quæ adhuc desiderabatur.

Quæ in *Horto Eystett. Ord. VI. Fol. 5. fig. 1.* pro *Althæa Thuringiaca* figuratur ea, me judice, pertinet ad *Althæam* folio profunde ferrato, five dentato *J. B. Hist. Plant. Tom. II. L. 23. p. 955.* quæ planta est longe diversa, cui flores multo minores & folia acutius angulata acutiusque ferrata.

Clusio in *Pannonia* & *Moravia* primum fuit observata. *Camerario* in quibusdam *Thuringiæ* locis ad fluvios frequentem nasci relatum fuit, & auctor *Floræ Jenensis* p. 16. in montofis ad sepes versus *Sultze* & *Eckardsberg*, quæ loca *Thuringiæ* sunt, nasci testatur, & *Malvam* montanam mollem & incanam, flore majore vocat; refert enim & *Althæam* & *Alceam* ad *Malvæ* genus. *Alcea* generi restituit *Boerb. Ind. Alt. p. 270. n. 10.* *Alceam* ferratam flore incarnato vocans, cum antehac *Tournefortius Inst. R. Herb. p. 97.* & *Rajus Hist. Plant. Tom. I. p. 602 n. 2.* *Althæam* flore majore cum *C. Bauhino* fecerint.

Quoniam *Thuringiacæ* titulo hæc planta passim nota est, ideo id ephitheton retinui, quamvis & in aliis nascatur regionibus. *Julio Mense* floret.

ALKEKENGI BARBADENSE NANUM, ALIARIÆ FOLIO T. IX. F. 9.

PEDALEM non facile superat altitudinem, caule pro plantæ ratione satis robusto & crasso, digitali, inferius triquetro, superius & in ramis quadrangulari, caule & ramis subhirsutis, striatis, coloris e viridi & purpureo mixti. Statim vero ab imo caule brevibus intergeniculis in ramos dividitur & subdividitur, horsum vorsum versos & invicem implexos, ramulis superioribus deflexis, ut vertex plantæ apertus & veluti nudatus appareat, in quibus, quoniam genicula brevia sunt & crebra, folia nascuntur numerosa, totam plantam & ramos operientia, superius minora, inferius majora, subrotunda, in mucronem brevem desinentia, per ambitum inæqualiter dentata & sinuata, *Hesperidis*, quæ *Aliaria* dicitur, foliis perquam similia, subhirsuta (hirsutia tactu magis, quam visu perceptibili) parte supina viridia, prona nonnihil pallidiora, venis crebris obliquis & aliis minoribus transversis exarata; quæ folia, sed præcipue caules ramique attriti foetidi sentiuntur.

Flores e ramulorum divaricationibus tenuibus pediculis hærent parvi, nutantes & plerumque conniventes, luteoli, *Alkekengi* *Virginico* similes, & simili bus maculis obscure purpureis distincti, e quibus pendent quina stamina dilute purpurascens, apicibus oblongis obscure violaceis prædita. Tantillis floribus vascula vel vesicæ succedunt grandes, ab initio angustiores, postea ampliores, magis, quam in aliis, angulofæ, pentagonæ nempe (angulis extantibus, lateribus & vertice magis planis) & in mucronem longiorem productæ, venis varie discurrentibus exaratæ, virentes, etiam per maturitatem, aut si soli expositæ hæreant, obscure purpureæ, in quibus acini latent grandiusculi turbinati, non viscosi, vi rentes

P. 10.

F.g.

T. IX.

Alkekengi Barbadense nanum, Alliariæ folio.

P. II.

E. 10.

T. X.

rentes, quatuor lineis superficialibus a summitate decurrentibus notati, qui disfecti pulpam virentem exhibent veluti bipartitam, saporis subacidi & in recessu Ari instar pungentis, in qua semina latent subrotunda compressa, pallida.

Alkekengi Virginianum fructu luteo *Inst. Rei. Herb.* flores, ut supra demonstratum, similes habet nostrae speciei, nec faciem habet penitus diversam; differt, quod elatius sit & magis patulum, ramis longioribus & magis sparsis, foliis superioribus amplioribus, Stramonii quodammodo figura, fructu breviore & rotundiore (vesica ex quinquangulo subrotunda) bacca sphærica (virente) totam pæne per maturitatem vesicam replente. Hujus vero vesicæ non tantum ab illius, sed & reliquis omnibus speciebus plane diversæ sunt. Alkekengi Indicum minimum, fructu virescente *Inst. Rei. Herb.* planta est nostra adhuc humilior & magis patula, sed ramulis minus crebris prædita. Flores similes, sed nonnihil pallidiores. Fructus brevior, Virginico similis, sed pediculo nonnihil longiore hærens, pilis ad angulos oblongis, quibus carent Virginica & reliquæ species, obsitus.

Annua est planta & alsiosa; pro sationis tempore ocyus aut serius floret. Figura nostra non totam plantam & ejus nascendi morem, quod nimis foret operosum, sed partem ejus præcipuam & ejus singulas partes demonstrat. Nempe ad marginem figura prima stamina & apices, secunda flos, tertia acinus integer, quarta per transversum sectus, quinta semina seorsum exhibentur.

ALKEKENGI BONARIENSE REPENS, BACCA TURBINATA VISCOSA T. X. F. 10.

PE DALI, bipedali & majori, pro foli conditione, surgit altitudine, caulis crassis, ex tereti angulosis, striatis, ramis & foliis alterno ordine nascentibus, e quorum alis in summis ramulis, qui bigeminam & tergeminam divaricationem obtinent, flores nascuntur nutantes, aliquanto minores quam vulgaris, majores vero quam Virginicæ speciei, aliorum hujus generis instar pentagoni, cum intermedia ad angulos plica, velut in *Convolvulis*, decurrente, coloris obsolete flavescentis, maculis in umbilico fordide lutescentibus notati, (vid. figura marginalis prima, ubi flos sursum versus exhibetur) staminibus & apicibus eodem cum reliquo flore colore præditis.

Calyces floribus exaridis paulatim ampliantur, donec sub auctumnū vesicæ speciem referant, subrotundæ, plicis angulosis interruptæ, ab initio virides, per maturitatem lutescentes, in quibus baccæ, quæ prioribus annis parvæ erant, mali cujusdam minoris figura, ex rotundo nempe elongata, cum impressa foveola in summitate earum, coloris aurantiaci, visco succo oblita (quarum forma figura marginali secunda & tertiæ expressa) sequentibus vero, quibus solo & aëri assuetior facta lætius crevit, annis, vesicas tulit plures grandiores, & acinos majores, non jam maliformes, sed turbinatos, cum foveola etiam in extrema parte, visco resplendente oblitos, coloris crocei languidioris, pallidiores sane, quam vulgaris speciei, & turbinata, ut dictum, ab illa, cuius acini rotundi sunt, figura distinctos. Vesicæ porro minus, ac vulgaris, rubent, aliquanto breviores sunt, & in decem æquales angulos divisæ. Differt etiam floribus minus angulatis, nonnihil minoribus & obsolete flavescentibus, cum illius flores albescant.

Baccæ

Baccæ primis annis, cum minores essent, vix quartam vesicarum partem implebant, postea vero, cum grandiores nascerentur, eas pæne replebant, & vesicæ tum ad margines pilosæ erant, cum antehac pili minus observabiles essent, cujusmodi vesicæ & baccæ figura marginali quarta, quinta & sexta appictæ sunt. Ceterum baccæ saporis sunt subdulcis, vinosi, nullo, ut in vulgari, subsequente amarore, in quarum pulpa semina latent compressa reniformia, ex luteolo albicantia, (vid. figuram septimam).

Caules & folia lanugine virescente, sed pertenui & vix visibili, obducuntur. Folia autem inter Solani hortensis & Stramonii folia mediam magnitudinem & figuram obtinent: breviora sunt, obtusiora & magis sinuata, quam vulgaris speciei, cui alioquin foliis, statura & reptandi studio similis est hæc species. Ceterum folia attactu lenia sunt, & moschati quid spirare videntur. Radix albida, carnosa, fibrosa, longe lateque repens, unde perennem esse plantam constat.

Julio & Augusto mensibus floret; auctumno baccas & semina maturat. Nata nobis hæc planta e seminibus a speciminibus siccis, quæ circa Bonum aërem, vel si mavis Bonarium (*Buenos Ayres*) Americæ australis citerioris metropolin collecta fuerant.

ALKEKENGI INDICUM GLABRUM, CAPSICI FOLIO T. XI. F. II.

ALKEKENGI Indici maximi nomine semina hujus a Patrono Horti in Hollandia lecta, plantas dederunt cubitales & sesquicubitales tantum in fictili, Alkekengi, Indico majori *Tourn.* (de quo Capite sequenti) nascendi modo, floribus & vesicis similes, nisi quod flores & vesicæ aliquantum minores, breviores & minus productæ viderentur; in foliis autem ea notabilis differentia est, quod in hac specie ea semper integra sint, quæ in sequenti nunquam incisuris carent.

Cubitales autem & altiores, ut modo dictum, hujus speciei caules sunt, ramosi, ramis oblique surrectis, digitum minorem versus basim crassi, e viridi purpurascentes, glabri, triquetri, rami autem superiores quadrangulares fiunt, ad quorum alas folia nascuntur Capsici foliorum similia, tenuia glabra, non splendentia, nervo medio albicante, e quo venæ obliquæ & transversæ minores decurrent, distincta, parte supina simpliciter viridia, prona pallidiora, quæ, sed præcipue caules contractati, fœtent.

Flores Junio & Julio mensibus e foliorum alis nascuntur parvi pentagoni, pallidissime flavescentes, maculis ad umbilicum prædicti obsolete lutescentibus, totidem, quot sunt floris anguli, quinque nempe. Stamina singulis floribus sunt quinque, apicibus oblongis obsolete cœruleis, in umbo nem coëuntibus terminati.

Calyces monophylli, in quinque lacinias divisi, floribus præteritis vesicarum specie ex crescunt, ab initio graciliores & longiores, dein bacca inclusa augmentum accipiente grandiores, ex quinquangulari subrotundi, angulis minus, ac in aliis speciebus, extantibus, striis vel lineis e nigro purpureis notatis, cetera autem parte vesicæ virides sunt, & ad plenariam tandem maturitatem ex viridi flavescent, lineis & striis purpureis distinctæ. Acini in his vesicis latent ab initio virides, per maturitatem

P. 12.

F. II.

T. XI.

Alkekengi Indicum glabrum, | Capsicifolio.

maturitatem pallidiores, ex viridi nempe flavescentes, rotundi & glabri, vix viscosi, totam pæne vesicam replentes, quatuor tenuibus lineis in summitate notati, quibus dissectis nulla tamen his respondent sepimenta, sed simplex pulpa, (subdulcis) in qua in orbem sparsa latent semina compressa, reniformia, subfuscata, quibus ad maturitatem perductis planta interit.

Figura marginali prima & secunda baccæ integræ, tertia per transversum secta, quarta semina seorsum apposita sunt.

Ob nominis, ex Indiis forte transmissi, superius recitati similitudinem, conjector huic idem esse, Nalalbathu: Solanum vesicarium Indicum maximum *Mus. Zeyl. p. 2.* (a *Nalal* fronte & *Bathu* sonitu, quia vesiculos pueri jocantes fronte allidunt ad sonitum excitandum) & Nalalbabathu: Solanum vesicarium Zeylanicum, baccis folliculisque herbaceis *Ibid. p. 30.* quod convenire dicitur cum Camaru *Marcgr.* & Solano vesicario *Camer.* & Halicacab *Bont.* At Camaru *Marcgr.* Halicacabum seu Solanum Indicum *Cam.* & Halicacabum *Bont.* tres diversæ plantæ sunt, quarum prior ex sententia *Tournefortii*, *Plukenetii* & *Bobarti* est Virginicum Alkekengi, altera est Indicum majus *Tourn.* tertia vero, ex sententia ipsius *Hermannii*, est Solanum vesicarium Indicum minimum, in *Hort. Lugd. Bat.* descriptum & depictum, de quo notandum, quod non sit glabrum, ut ibi dicitur, sed tam caule, quam foliis hirsutum. Porro facies, qua ad Indicum *Camerarii* & *J. B.* accedere dicitur, & ab illo, & hoc diversa est: utroque est humilius, folia habet, quam illud, minus, quam hoc, plus incisa, flos similis Alkekengi Virginico & Barbadensi.

ALKEKENGI INDICUM GLABRUM, CHENOPODII FOLIO. T. XII. F. 12.

Hoc nomine designo & a reliquis distinguo, Alkekengi Indicum majus *Inst. Rei Herb. p. 151.* cuius figura, cum a nemine Botanicorum completa exhibeat, locum hic inter ceteras, & ut differentia inter hanc & præcedentem speciem eo clarius innotescat, mereatur. Evidem non illaudabilem ejus reperire licet Iconem in *Cam. Horto Tab. 17.* quam postea suam fecerunt *F. Bauhinus Hist. Plant. Tom. iii. Part. 2. L. 34, p. 609.* *Faber* in *Strychn. fig. 10.* & inde *Barrel. Icon. 151.* in qua tamen id desidero, quod folia non sint satis profunde incisa, & quod plantæ sit justa magnitudine non depicta. Et quamvis in *Horto Eyst. Ord. Plant. Aestiv. xiii. Fol. ii. f. 3.* ramus exhibeat magnitudine naturali, (immo potius majori) tamen eam figuram talem non existimo, ut alia nova proponi non debeat; nam de cetero nec flores, qui præter magnitudinem, nimis campanulati & veluti convolvulacei facti, nec caulis, qui rotundus factus, ipsi plantæ bene respondent. Nec vero vel Horti Eystettensis, vel Camerarii figuræ anteferri meretur, quæ in *Hist. Oxon. Part. iii. Sect. xiii. Tab. 3. Ser. 2. Num. 22.* Solani vesicarii annui, Indici erecti titulo extat; folia quidem non male, at nec caules nec flores & vesicæ bene designatae sunt, nec proportio inter plantæ partes exacte observata, cumque sit ad minorem mollem reducta, nostram eo liberius propono, quo magis vellem omnium, quantum natura rei admittit, plantarum figuræ magnitudine naturali prostare.

Cubitales autem & bicubitales (Camerario tricubitales observati) huic speciei sunt caules, quin & in fictili pedales & sesquipedales subinde tantum sunt caules recti, crassiusculi, digitum minorem crassi, inferius triquetri, superius & in ramis quadrangulares virentes, e quibus plures ab imo ad summum usque rami obliqui, ad basim crassiores, alterna serie nascuntur, in quibus folia pediculis oblongis hærent, in medio caule majora, in ramulis minora, inferius autem latiora & rotundiora, per ambitum Chenopodii vulgaris instar, vel potius Pedis anserini primi *Taber.* more laciñata, tenuia glabra, non splendentia, *Pluk.* splendentia (vocat enim Solanum vesicarium Indicum, foliis splendentibus glabris *Alm. p. 352.*) simpliciter virentia (J. Bauhino atro-virentia) obliquis venis, ex medio nervo in laciñias procurrentibus, prædita, ad quæ e ramulorum divaricationibus flores nascuntur parvi, pentagoni, pallidissime flavescentes, (non lutei, ut J. Bauhinus scribit, nec vulgari Alkekengi similes, ut idem & Camerarius habent, sed minores, nec tam albi) maculis obsolete luteolis versus umbilicum notati, quem colorem in floribus constantem, nunquam vero maculas nigras vel purpurascentes cum Camerario observavi. E florum medio stamina pendent brevia purpurascens, apicibus oblongis obsolete cæruleis prædita.

Floribus præteritis calyces in vesicas extumescunt, pendulas, oblongas ab initio, dein rotundiores, minus angulosas (ex quinquangulo subrotundas) virentes, e-
tiam, Camerario notante, per maturitatem, acinis in medio grandibus, (viridi-
bus etiam) totam vesicæ, ubi maturi, capacitatem expletibus, aut etiam ob-
magnitudinem rumpentibus, qui in quatuor partes decussatim divisi extrinse-
cūs apparent, cum tamen intus non animadvertantur illa intersepimenta si-
dissentur, & insipidi, ut tota planta (nobis subdulces, extus nonnihil viscosi
totam vesicæ cavitatem non implentes) sed ubi pediculo adhærent, succo glutino-
so, Lycopersici sive Malorum aureorum odore, obliti sunt, ut notat idem
Camerarius. Observandum porro folia, sed præcipue caules contrectatos fœ-
tere: vesicas lineis subinde atro-purpureis striatas esse, nempe ad angulos vesicarum,
qui minus in hac specie extant, ut subrotundæ videntur vesicæ.

Dubitatum est in *Hist. Plant. Tom. I. p. 68. 1. Rajus*, an Solanum hoc Indicum differat a Virginico Alkekengi, & sane sunt in Indici descriptione quædam, maculæ nempe & apices atro-purpurei, (quas notas ex Camerario transcripsisse videntur J. Bauhinus, Parkinsonus & alii) quæ non tam huic, quam Virginicæ speciei compen-
tunt, fuitque aliquando suspicio, a Camerario non tam Indicum, quam Virginicum Alkekengi designari; verum cum figura ejus melius hoc, quam illud exprimere videatur, & caules trium cubitorum altitudine observati fuerint Camerario, Vir-
ginicum autem humilius sit & patulum, in recepta sententia, a Camerario Indi-
cum denotari, mansit. Quod diversæ plantæ sint, neminem dubitare posthac ve-
lim, nempe quoniam illud humilius est & patulum, ramis in latera distentis, folia
habet ampliora, obtusa, subhirsuta, minus acute laciñata, sed crassius sinuata, flo-
res minores non tam pallidos, maculis & staminibus atro-purpureis distinctos.
Cujus figuram, qui plantam non vidit, vel videre potest, reperiēt in *Hist. Oxon. Part.*
iii. Sect. xiii. T. 3. f. 24. ser. 2. sub Solano vesicario Virginiano procumbente an-
nuo, folio lanuginoso, & Solano annuo vesicario procumbente *Barr. Icon. 152.* item
Alkekengi Virginiano fructu luteo, vulgo Capuli *Fevill. Obs. Bot. Tom. iii. Tab. 1.*
Observandum autem, minime procumbere, sed humilius tantum & patulum esse.

Annua

P. 14. Alkekengi Indicum glabrum. Nobis cura est. Aut plura. Catol.

T. XII.

F. 12.

PL. I.

